

gyűjtő: KRIZÁNÉ NAGY ILONA

gyűjtés ideje: 1966.

TART.: EREDETHAGYARAZÓ MONDÁK KÁLMÁNCSAKÖL

5 lap

FŐLORDÁNYI MUTATÓ: KÁLMÁNCSA

STAKMUTATÓ: XXVI

PAPÍRIPARI VÁLLALAT

KISKUNHALASI GYÁRA

LEKTÓRÁS

ÁTVÉVETVE AZ EGYSEGES LTK. 159-es TETELE ALÓL

RIPPL-RÓNAI MÚZEUM
Kaposvár, Rippl - Rónai tér
Telefon: 26-74 Postafiók: 70

1159

Eredetmagyarazó mondák
Kálmáncsáról

1159

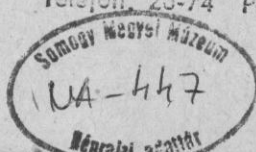
RIPPL-RÓNAI MÚZEUM

Kaposvár, Rippl-Rónai tér

Telefon: 26-74 Postafiók: 70

1

Gy.: Nagy Ilona
A.: id Kocsis István 64 é.

Kálmánca
1966.

Amikor egyszer a kutya mög a macska elmentek az erdőbe, téli hideg időszakban, az erdőn a favágók dolgoztak. A favágók raktak egy nagy tüzet, de ők dolgoztak, vágták a fát. A kutya meg a macska ódaértek a tüzhöz és amind a tüzhöz értek, a favágók észrevették őket. A macska is észrevette, hogy az emberek néznek oda rájuk. De a kutya nem, mer valahogy elbáméskodott. Aszt mongya neki a macska:

-Mová báméskodol?

Aszt mongya neki: - Nézem a favágókat!

Aszongya neki a macska: - Vegyük elő a kis alamizsnánkat, aszt megesszük és úgy megyünk tovább.

Ezzel előszették az alamizsnájukat és ott a tűz mellett meg is ették.

De közben a kutya megcsalta a círmest, a süteményiből csalt el. Arra a círmes megharagudott, De nem szólt nekije semmit, mikor vége lett az ebédnek, no még mögmelegöttek, és utrakaeltek vőne. De a kutya elbáméskodott, de a macska ügyesen a karmával belekarmolt a kutya pibe. A kutya nem tudott mást csinálni, beleugrott hirtelenjében a tűzbe és a talpai megögtek. A macska ezalatt elmenekült, otthagya a kutya barátját. A kutya sivalkoöbtt és nem is tudott sehova sem futni mert fájtak a talpai, és ezután a kutyanak olyan butykós lábai lettek és kopa sz lett, mer azelőtt szőrös volt. És ezutánul fogva igen nagy haragot szivelnek egymás iránt.

Gy.: Nagy Ilona
 Ap: Kovács Ferencné 69 é.

Kálmánca
 1906.

A dohány úgy volt, hogy régön, hát, mindig gaz vót a kertbe. Akárhogy gyomlálták nem tutták meggyomlálni. Asszonyi, egyszer csak gyött egy ember, aki az ördög vót, oda a kertbe. Oszt ez az embör a monta, hogy ha három nap meg nem mongyák mi van a kertbe, meghalnak röggere, ú is meg a felesége is, meg a háom gyerek is három nap mulva elgyüvök. Mer kihuzgáltatok az én veteményemet. Az asszony a monta: - Te embör, tudod -, itt a négy gyerek, ha meg nem mongyuk, azok is meghalnak. Tudod mit, vögyün mézet, oszt majd belehentergödzöl a mézbe. Osztán kibontom a dunyhámat, osztán belehentergödzöl a tollba. Osztán éjjel odamágy a kertbe ahhoz a gyomhoz, oszt megvározt az embert, mer az éjjél után szokott gyünni. De jól fogyeld meg - azt monta az asszony - hogy mit mond az az embör. Belefekütt az embör annak a gaznak a közepibe, osztán mikor gyött az ördög, kezdi szedni a dohányt. Oszt az mongya: - Hát mi az ördög lehet a dohányba? Megijett az ember, oszt elszalatt. Oszt akkor tutták meg, hogy ez a dohány. Most nyugottan várták a három napot, mer meg tuggyák a dani, hogy mi a neve. No, megjött ám az embör. No, mongya meg neki, elkészültetek-e a halálra? Mer most elviszlek bennetöket, oszt vég tők lesz, ha nem tuggyátok megmondani, hogy mi annak a gaznak a n amit évek óta termelek, itt a kertbe. - No, dehogynem tuggyuk megmondani. Dohány a nevel! Akkor az ördög mömmérgesödzött, elszalatt és többet nem termelt dohányt ott a kertbe, de monta nekik, hogy a nev senkinek se ne mongyák. De az embör azt monta, hogy ő bizony minde kinek elmongya. De nem tuggyátok, hogy kő használni? De mivel mög

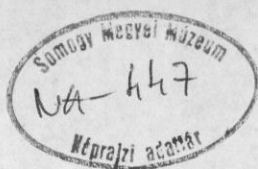
./.

mögreszkiroztátok, hogy megmongyátok, hát megmondom. Előszöt szögyétök mög, szárogassátok mög, fűzzétök föl. Jó napos helyen, hogy meg ne ázzon. Es asztán akkor meg köll jól vágni. Vögyetök fát, furjátok ki pipának, abba tögyetök egy nyelet, oszt azt is furjátok ki. Oszt ézivjátok a dohányt . Mát, azuta oszt dohányoznak az emberek.

Gy.: Nagy Ilona
A.: id. Kocsis István 64 é.

4
Kálmánca
~~==Házny~~
1966.

Mikor Krisztus Urunk a földön járt, még lejig volt a
a kalász. De Krisztus Urunk végighuzta a kezét, oszt ahol/abbamar
megakadt a keze, ott abbahagyta. Oszt olyan rövid lett a kalász.

5

Gy.: Nagy Ilona
A.: id Kocsis István 64 é.

Kálnánca
1966.

Mikor Krisztus Urunk a földön járt, osztán bemönt egy hásho. Oszta a zsidó asszony meg oszt monta a lányának, hogy ü nincs idehaza. Oszta bebujt egy sütőteknyő alá, Krisztus urunk beönt és kértkenyeret a lánytól. Aszonta a lány, hogy nem adhat., mer az édsanyja nincs idehaza. Akkor assz monta Krisztus Urunk, hogy horgya a sütőteknyőt a hátán, a lapátot meg a hasán. Azér mongyák, hogy a teknyősbéke zsidóasszonybul van.